

**2023 YILINDA SPOTİFY ÜZERİNDEN YANSIYAN
MÜZİK TÜRLERİNİN POPÜLERLİK DİNAMİKLERİ:
TEKNİK ÖZELLİKLER VE SÖZ TEMALARI
ÜZERİNE KARMA YÖNTEM BİR İNCELEME**

POPULARITY DYNAMICS OF MUSIC GENRES
REFLECTED ON SPOTIFY IN 2023: A
MIXED-METHOD STUDY ON TECHNICAL
FEATURES AND LYRICAL THEMES

Güven Akşit

15

2023 YILINDA SPOTİFY ÜZERİNDEN YANSIYAN MÜZİK TÜRLERİNİN POPÜLERLİK DİNAMİKLERİ: TEKNİK ÖZELLİKLER VE SÖZ TEMALARI ÜZERİNE KARMA YÖNTEM BİR İNCELEME

POPULARITY DYNAMICS OF MUSIC GENRES REFLECTED ON SPOTIFY IN 2023: A MIXED-METHOD STUDY ON TECHNICAL FEATURES AND LYRICAL THEMES

Anahtar Kelimeler:

Popüler Müzik,
Müzik Türleri,
Müzik ve Popülerlik,
Müzik Teknolojisi.

Keywords:

Popular Music,
Music Genres,
Music and Popularity,
Music Technology.

Güven Akşit¹

ÖZ

Bu araştırma, 2023 yılında Spotify'da en çok dinlenen şarkıların hangi müzik türlerine ait olduğunu, tempolarını, anahtarlarını, prodüksiyon kalitelerini ve şarkı sözlerinde hangi temaların işlendiğini detaylı bir şekilde incelemektedir. Amaç, müzik türlerinin ve teknik özelliklerin dinleyici tercihleri üzerindeki etkilerini araştırarak popüler müzik ile dinleyicilerin beğenileri arasındaki karmaşık ilişkiyi çözümlemektir. Bu çalışmada gözlemsel ve karma yöntemler kullanılmış olup, analiz edilen grup 2023 yılında Spotify'da en çok dinlenen ilk 10 şarkıdan oluşmaktadır. Veriler, 1 Haziran 2023 tarihinde Spotify dinleme istatistikleri ve Musicstax'tan sağlanan teknik özellikler ile toplanmış, şarkı sözleri ise tematik analiz yöntemiyle incelenmiştir. Bulgular, 2023 yılında Spotify'da popüler olan şarkıların müzik türleri, teknik özellikleri ve şarkı sözlerinin tematik içerikleri ile dinleyici tercihleri arasındaki güçlü bağı ortaya koymaktadır. Prodüksiyon kalitesi, enerji düzeyleri, dans edilebilirlik, pozitiflik ve akustik özellikler gibi teknik faktörlerin de şarkıların popülerliğinde önemli bir rol oynadığı tespit edilmiştir. Bu çalışma, müziğin sosyal ve kültürel kimliklerin bir yansıması olduğunu ve müzik endüstrisinin çeşitliliği koruma ve geliştirme çabalarının dinleyicilerin farklı müzik türlerine olan ilgisini artırdığını göstermektedir.

ABSTRACT

This research provides a detailed examination of the musical genres, tempos, keys, production qualities, and thematic content of the lyrics in the most streamed songs on Spotify in 2023. The aim is to explore the impact of music genres and technical characteristics on listener preferences, unraveling the complex relationship between popular music and audience tastes. Observational and mixed-methods approaches were employed, with the analysis focusing on the top 10 most streamed songs on Spotify in 2023. Data were collected from Spotify streaming statistics and technical features provided by Musicstax as of June 1, 2023, while the lyrics were analyzed using thematic analysis. The findings reveal a strong connection between musical genres, technical features, and the thematic content of popular songs in 2023 and listener preferences. It was found that technical factors such as production quality, energy levels, danceability, positivity, and acoustic characteristics also play a crucial role in the popularity of songs. This study demonstrates that music reflects social and cultural identities, and highlights how the music industry's efforts to preserve and promote diversity have increased listeners' interest in various musical genres.

¹ Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi, aksitguven@gmail.com, 0000-0002-2672-7502.

Alıntılanmak için/Cite as: Akşit G. (2025) 2023 Yılında Spotify Üzerinden Yansıyan Müzik Türlerinin Popülerlik Dinamikleri: Teknik Özellikler Ve Söz Temaları Üzerine Karma Yöntem Bir İnceleme, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 34 (1), 248-261

GİRİŞ

Müzik, her yerde karşımıza çıkan ve insanların yaşamlarında önemli bir yer tutan evrensel bir iletişim aracıdır. Müziğin bireyler ve toplumlar üzerindeki etkilerini incelemek, sosyoloji, psikoloji ve müzik bilimi gibi farklı alanlarda kapsamlı bir araştırma konusu oluşturur. Popüler müziğin toplumsal yapılar, kültürel özdeşlikler ve endüstriyel süreçlerle ilişkisi üzerine yapılan çalışmalar akademik yazında sıkça ele alınmaktadır (Frith, 1981 s. 45). Bu çalışmalar, müziğin insanların sosyal kimliklerini nasıl şekillendirdiğini ve topluluklar arasındaki sınırları nasıl belirginleştirdiğini incelemiştir (DeNora, 2000 s. 72). Frith (1981)'e göre müzik, yalnızca bir eğlence aracı değil, aynı zamanda kişisel ve sosyal kimliklerin ifadesi olarak da işlev görür (Frith, 1981). DeNora (2000) ise müziğin günlük yaşamın düzenlenmesindeki rolünü vurgulayarak, müziğin duygusal deneyimleri yönlendirme ve sosyal alanları biçimlendirme gücünü ön plana çıkarmıştır (DeNora, 2000 s. 84).

Peterson ve Berger (1975) ile Théberge (2005)'e göre teknolojinin müzik üretimine ve tüketimine etkileri çok önemlidir ve sürekli araştırılmalıdır. Peterson ve Berger (1975), teknolojik yeniliklerin müzik endüstrisini nasıl değiştirdiğini ve yeni müzik türlerinin gelişimine nasıl zemin hazırladığını tartışırken, Théberge (2005) müzikal pratikler ve tüketim alışkanlıkları üzerinde müzik teknolojilerinin etkisini incelemiştir. Bu çalışmalar, dijitalleşmenin ve internetin müzik endüstrisinde yarattığı dönüşümü aydınlatmıştır (Théberge, 2005 s. 48).

Shuker (1994) ve Bennett (2000), popüler müziğin tüketim modelleri ve popülerlik kriterlerini inceler. Müzik tüketiminin medya ve reklamcılık yoluyla nasıl yönlendirildiği sürekli araştırılmalıdır. Popüler müzik denildiğinde, gençlik kültürleri ile müzik tüketimi arasındaki bağlantıların derinlemesine ele alınması gereklidir (Bennett, 2000 s. 93). Her iki yazar da müzik popülerliğinin zamanla nasıl evrildiğini ve bu değişimin arkasındaki sosyoekonomik güçleri irdeleyerek tartışmaya katkıda bulunmuştur.

Küreselleşmenin yerel müzik türlerine olan etkisini inceleyen Connell ve Gibson (2003), küresel müzik piyasasının yerel müzik uygulamalarını nasıl

dönüştürdüğünü ve yeni karışık müzik türlerinin ortaya çıkışına nasıl katkı sağladığını araştırır. Çalışmaları, küreselleşmenin müzikal çeşitliliği nasıl etkilediğini ve yeni müziksel ifade formlarını nasıl teşvik ettiğini göstermiştir (Connell & Gibson, 2003 s. 110). Yerel müzik türlerinin globalleşme sürecindeki yerini ve popüler müzik türlerinin cinsiyet, sınıf ve kimlik üzerindeki etkilerini tartışan araştırmalar da mevcuttur (Öztürk, 2017 s. 115; Aydın, 2019 s. 120). Bu araştırmalar, müzik türlerinin sosyoekonomik ve kültürel dinamiklerle nasıl etkileşimde bulunduğunu ve bu dinamiklerin müzik endüstrisini nasıl şekillendirdiğini ortaya koymuştur.

Sterne (2003) ise dijital müzik teknolojilerinin toplumsal ve kültürel etkilerini araştırarak, müziğin dijitalleşme sürecindeki dönüşümünü ve bu dönüşümün müzik üretimi ve tüketimi üzerindeki etkilerini ele alır. Bu araştırma, dijital müzik teknolojilerinin müzik endüstrisini nasıl şekillendirdiğini ve müzik tüketim alışkanlıklarını nasıl değiştirdiğini ortaya koymuştur (Sterne, 2003 s. 58).

Bu araştırmanın amacı, 2023 yılında Spotify'da en çok dinlenen şarkıların müzik türleri, tempoları, anahtarları, prodüksiyon kaliteleri ve şarkı sözlerindeki temaların dinleyici tercihleri üzerindeki etkilerini detaylı bir şekilde incelemektir. Bu çalışma, müzik türlerinin ve teknik özelliklerin dinleyici tercihleri üzerindeki etkilerini araştırarak popüler müzik ile dinleyicilerin beğenileri arasındaki karmaşık ilişkiyi çözümlemeyi hedeflemektedir.

LİTERATÜR TARAMASI

Teknolojinin Müzik Üretimi ve Tüketimine Etkisi

Teknolojinin müzik üretimine ve tüketimine olan etkisi, müzik endüstrisinin sürekli olarak araştırdığı bir konudur. Peterson ve Berger (1975) teknolojik yeniliklerin müzik endüstrisini nasıl değiştirdiğini ve yeni müzik türlerinin gelişimine nasıl zemin hazırladığını tartışır. Théberge (2005) ise müzikal pratikler ve tüketim alışkanlıkları üzerinde müzik teknolojilerinin etkisini incelemiştir. Bu çalışmalar, dijitalleşmenin ve internetin müzik endüstrisinde yarattığı dönüşümü aydınlatmıştır (Théberge, 2005 s. 48).

Hesmondhalgh (2002) dijital müzik platformlarının müzik endüstrisinde yarattığı dönüşümü ve yeni müzik tüketim

alışkanlıklarını detaylı bir şekilde ele almıştır. Dijital müzik teknolojileri, müziğin üretim ve dağıtım süreçlerini radikal bir şekilde değiştirmiştir, bu da müzik tüketicilerinin alışkanlıklarını etkilemiştir (Hesmondhalgh, 2002, s. 70).

Son yıllarda, yapay zekanın (AI) müzik üretimi ve tüketimi üzerindeki etkisi de dikkat çekmeye başlamıştır. Yapay zeka destekli müzik üretim teknolojileri, besteleme, aranje ve prodüksiyon süreçlerinde kullanılmakta ve müzik endüstrisini yeniden şekillendirmektedir. Örneğin, Sturm (2018) yapay zekanın yaratıcı müzik süreçlerinde nasıl kullanıldığını ve bunun geleneksel müzik prodüksiyonuna etkilerini incelemiştir (Sturm, 2018, s. 84). Bu çalışmada, yapay zekanın müzik estetiğini ve yaratıcılığını dönüştüren bir araç olarak işlev gördüğü belirtilmektedir. Ayrıca Briot, Hadjeres, ve Pachet (2020), yapay zeka destekli müzik üretiminin algoritmik kompozisyon ve otomatik müzik analizi alanlarındaki yenilikleri tartışmıştır (Briot et al., 2020, s. 123). Bu çalışma, yapay zekanın müzik üretiminde giderek artan rolünü ve bunun gelecekteki potansiyel etkilerini kapsamlı bir şekilde ortaya koymaktadır.

Popüler Müziğin Tüketim Modelleri ve Popülerlik Kriterleri

Popüler müziğin tüketim modelleri ve popülerlik kriterleri üzerine yapılan araştırmalar, müziğin toplumsal dinamikler üzerindeki etkilerini anlamada önemli katkılar sağlamaktadır. Shuker (1994) ve Bennett (2000) popüler müziğin tüketim modelleri ve popülerlik kriterlerini incelemiştir (Shuker, 1994 s. 67; Bennett, 2000 s. 89). Storey (2003) popüler kültürün müzik tüketiminde oynadığı rolü ve medyanın bu tüketimi nasıl yönlendirdiğini araştırmıştır (Storey, 2003; 89).

Popüler müzik denildiğinde, gençlik kültürleri ile müzik tüketimi arasındaki bağlantıların derinlemesine incelenmesi gereklidir (Storey, 2003 s. 105). Negus (1996) müzik endüstrisinin kültürel üretim süreçlerini ve bu süreçlerin müzikal kimlikler üzerindeki etkilerini incelemiştir. Bu çalışmalar, popüler müziğin sosyoekonomik ve kültürel bağlamlarını anlamamıza yardımcı olmaktadır (Negus, 1996 s. 18).

Küreselleşmenin Yerel Müzik Türlerine Etkisi

Küreselleşmenin yerel müzik türlerine olan etkileri,

globalleşme sürecinin müzik üzerindeki etkilerini anlamak için kritiktir. Bennett ve Kahn-Harris (2004) küreselleşmenin yerel müzik türlerine olan etkilerini ve yeni karışık müzik türlerinin ortaya çıkışına nasıl katkı sağladığını araştırmıştır. Küreselleşmenin müzikal çeşitliliği nasıl etkilediğini ve yeni müziksel ifade formlarını nasıl teşvik ettiğini göstermiştir (Bennett ve Kahn-Harris, 2004, s. 110)).

Connell ve Gibson (2003) küresel müzik piyasasının yerel müzik uygulamalarını nasıl dönüştürdüğünü ve yeni karışık müzik türlerinin ortaya çıkışına nasıl katkı sağladığını araştırmıştır. Bu çalışmalar, küreselleşmenin müzikal çeşitliliği nasıl etkilediğini ve yerel müzik türlerinin global pazarda nasıl yer bulduğunu anlamamıza yardımcı olmaktadır (Connell & Gibson, 2003 s. 110).

Popüler Müzik Türlerinin Sosyal ve Kültürel Dinamiklerle Etkileşimi

Popüler müzik türlerinin cinsiyet, sınıf ve kimlik üzerindeki etkileri, müzik sosyolojisinin önemli araştırma konularından biridir. Regev (2013) popüler müzik türlerinin sosyoekonomik ve kültürel dinamiklerle nasıl etkileşimde bulunduğunu incelemiştir. Prior (2018) ise dijital teknolojilerin müzik üzerindeki etkilerini ve bu etkilerin sosyal yapı üzerindeki yansımalarını araştırmıştır. Yerel müzik türlerinin globalleşme sürecindeki yerini ve popüler müzik türlerinin cinsiyet, sınıf ve kimlik üzerindeki etkilerini tartışan bu araştırmalar, müzik endüstrisinin sosyal ve kültürel dinamikler üzerindeki etkilerini anlamamıza katkıda bulunur (Regev, 2013 s. 120; Prior, 2018 s. 125).

Sınırlılıklar

Bu çalışma, 2023 yılında Spotify’da en çok dinlenen şarkıları analiz ederek popüler müzik türlerini ve bu türlerin dinleyiciler üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Ancak, çalışmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Müzik eserlerinin popülerliğinde rol oynayan faktörlerin karmaşıklığı ve birbirleriyle iç içe geçmiş doğası, bu çalışmada ele alınan müzik türleri ve teknik özellikleri ile popülerlik arasındaki ilişkilerin çözümlenmesini güçleştirmektedir. Bu araştırma, kapsamı çerçevesindeki bulguların çözümlenmesiyle sınırlı olmakla birlikte, daha geniş kapsamdaki bu türden araştırmalara

zemin oluşturabilecek bir nitelik taşımaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, 2023 yılında Spotify’da en çok dinlenen şarkıların popüler müzik türlerini ve bu türlerin dinleyici kitlesi üzerindeki etkilerini incelemektir. Araştırma, şarkıların teknik özelliklerini, söz temalarını ve müzikal yapılarını analiz ederek, dinleyici tercihlerinin nasıl şekillendiğini anlamayı hedeflemektedir. Bu analizlerle şarkılara ait teknik özelliklerinin ve sözel imgelerin müzik türlerinin popülerlik dinamiklerine katkısı araştırmanın bir diğer amacıdır.

Problem Durumu

2023 yılı Spotify verileri, dinleyicilerin en çok tercih ettiği müzik türleri ve bu türlerin dinleyici üzerindeki etkileri açısından önemli veriler sunmaktadır. Bu araştırma, en çok dinlenen şarkıların analiz edilmesiyle birlikte, popüler müzik türlerinin neler olduğunu belirlemeye ve bu müziklerin dinleyici kitlesi üzerindeki etkilerini değerlendirmeye odaklanmaktadır. Araştırmanın problem cümlesi ve alt problemleri aşağıda sıralanmıştır:

Problem Cümlesi

2023 yılının popüler şarkılarında en yaygın müzik türleri, teknik özellikler ve şarkı sözlerindeki temaların dinleyici tercihleri üzerindeki etkileri nelerdir?

Alt Problemler

1. 2023 yılının popüler şarkılarında en yaygın müzik türleri nelerdir?
2. Seçilen şarkıların temposu ve anahtarları arasında bir ilişki var mı ve bu, şarkıların popülerliğine nasıl

yansımaktadır?

3. Şarkı sözlerindeki temaların coğrafi köken ve kültürel unsurlarla ilişkisi nedir?
4. Şarkıların prodüksiyon kalitesi ve teknik özellikleri (enerji, dans edilebilirlik, pozitiflik vb.) genel popülerlikleriyle nasıl ilişkilendirilebilir?

YÖNTEM

Araştırma Modeli ve Deseni

Bu araştırma, karma ve gözlemsel metodolojilerin birleştiği dinamik ve kapsamlı bir yaklaşıma dayanır. Karma yöntem araştırmaları, farklı türdeki verilerin bütünleşmesiyle ortaya çıkan zenginlikleri ve geniş perspektifleri keşfetme kapasitesine sahiptir (Creswell & Plano Clark, 2011 s. 65). Bu perspektifi benimseyen çalışma, bireylerin ve toplulukların müziğe olan tepkilerini çok katmanlı bir şekilde incelemeyi hedefler. Gözlemsel araştırmalar, doğal durumları manipülasyondan uzak bir şekilde anlama ve yorumlama kapasitesi sunar (Yin, 2017 s. 84). Bu yaklaşım, fenomenleri gerçek zamanlı bağlamlarında var oldukları halleriyle derinlemesine gözlemleme imkânı sağlar.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2023 yılında Spotify platformunda en fazla dinlenen ilk 10 şarkı oluşturmaktadır. Bu seçim, popüler müzik dinamiklerinin en güncel örneklerini temsil ederken, araştırmanın güncelliğini ve ilgi çekici popüler müzik olaylarını yansıtacak bir yapıya sahiptir. Çalışma grubunu oluşturan en fazla dinlenen ilk 10 şarkı, 1 Haziran 2023 tarihinde Spotify verilerine dayanarak aşağıdaki gibi sıralanmıştır.

Tablo 1. Spotify platformunda Dünyada 2023 yılında en çok dinlenen Şarkı Listesi

Sıra	Şarkı Adı	Sanatçı	Dinlenme Sayısı (Milyon)	Dinleyici Sayısı (Milyon) N	Dinlenme Yüzdesi %
1	Flowers	Miley Cyrus	1,234	820	11.74
2	Cruel Summer	Taylor Swift	1,115	740	10.61
3	Paint The Town Red	Doja Cat	1,067	700	10.15
4	All I Want For Christmas Is You	Mariah Carey	984	650	9.36
5	Un X100to	Grupo Frontera, Bad Bunny	943	620	8.98
6	La Bebe- Remix	Yng Lvcas, Peso Pluma	912	600	8.69
7	Ella Baila Sola	Eslabon Armado, Peso Pluma	875	580	8.34
8	Seven (Feat. Latto)	Jung Kook, Latto	832	550	7.93
9	Greedy	Tate McRae	798	530	7.60
10	Where She Goes	Bad Bunny	755	510	7.19
Toplam			10515	6400	100

Not: Dinlenme yüzdesi (%) her şarkının toplam dinlenme sayısına göre hesaplanmıştır ve toplam yüzdesel değer %100 olacak şekilde düzenlenmiştir.

Veri Toplama Yöntemleri

Araştırmanın veri toplama süreci, nitel ve nicel yöntemlerin entegrasyonuna dayanmıştır. Nicel veriler, Spotify’den elde edilen dinleme istatistikleri ve Musicstax gibi üçüncü taraf veri analiz araçları aracılığıyla sağlanmıştır. Nitel veriler ise şarkı sözlerinin tematik analiz yöntemi kullanılarak toplanmıştır.

Spotify verileri, öncelikle Spotify’ın halka açık API’si (Application Programming Interface) kullanılarak elde edilmiştir. Spotify API, şarkıların dinlenme sayıları, popülerlik indeksleri, tempo, anahtar ve diğer müzikal özellikler gibi çeşitli verilere erişim sağlar. API kullanılarak veri çekme işlemleri gerçekleştirilmiş ve bu veriler analiz edilmek üzere depolanmıştır. Örnek olarak, belirli bir şarkının ID’sini kullanarak şarkıya dair tüm verilere erişim sağlayan API çağrısı yapılmıştır (Spotify for Developers, 2023). Veriler, 1 Haziran 2023 tarihinde toplanmıştır. Bunun yanı sıra Musicstax gibi üçüncü taraf veri analiz araçları kullanılarak şarkıların teknik özellikleri hakkında daha detaylı bilgilere ulaşılmıştır. Musicstax, Spotify verilerini analiz eden ve kullanıcılarına müzikal özellikler hakkında detaylı bilgi sunan bir platformdur. Bu araç, şarkıların temposu, enerji düzeyi, dans edilebilirlik gibi

özellikleri hakkında veri sağlar. Musicstax API veya web platformu üzerinden şarkıların müzikal özellikleri ve dinlenme istatistikleri 1 Haziran 2023 tarihinde elde edilmiştir.

Spotify’ın haftalık ve günlük en çok dinlenen şarkı listeleri (Spotify Charts) kullanılarak 2023 yılının en popüler şarkıları belirlenmiştir. Spotify Charts, geniş bir kullanıcı kitlesinin dinleme verilerini yansıtan resmi listeler sunar. Bu listeler, Spotify’ın resmi web sitesinden manuel olarak veya veri çekme araçları kullanılarak 1 Haziran 2023 tarihinde elde edilmiştir. Bu veriler, çalışmanın güvenilirliğini artırmak amacıyla analizlerde kullanılmıştır.

Nitel veriler, şarkı sözlerinin analiz edilmesi yoluyla toplanmıştır. Şarkı sözleri Genius ve AZLyrics gibi şarkı sözü veritabanlarından elde edilmiştir. Bu veritabanlarından elde edilen şarkı sözleri, birden fazla kaynaktan doğrulanarak tematik analiz için kullanılmıştır. Tematik analiz yöntemi, şarkı sözlerindeki tekrarlayan temaları ve anlamlı kategorileri belirlemeye yöneliktir (Braun & Clarke, 2006 s. 89). Şarkı sözleri, belirli temalar etrafında kodlanmış ve bu temalar arasındaki ilişkiler analiz edilmiştir.

Veri toplama sürecinde hem nitel hem de nicel verilerin entegrasyonu sağlanmış ve bu sayede araştırma sorularına çok boyutlu ve detaylı yanıtlar elde edilmiştir. Bu yaklaşım, müziğin çeşitli özelliklerini kapsayarak çalışmanın sonuçlarının genelleştirilmesine olanak tanımıştır (Creswell & Plano Clark, 2011 s. 65).

Veri Analizi

İstatistiksel metodoloji, ölçülebilir sosyal fenomenlerin anlaşılmasını ve yorumlanmasını sağlamak için zorunludur (Bryman, 2016). Bu bağlamda, şarkıların Spotify üzerindeki dinleme istatistikleri ve teknik özellikleri titizlikle değerlendirilmiştir. Nicel veri analizi, elde edilen verilerin anlamını deşifre etme ve araştırma sorularına cevap bulma sürecidir (Ercan, 2018). Bu çalışmada, nicel verilerin analizi bu anlayışla gerçekleştirilmiştir. Nitel veri analizi açısından, Patton (2015)'a göre, betimsel ve tematik analiz yöntemlerinin kullanımı, verilerin zenginliğini ve karmaşıklığını ortaya çıkararak, ayrıntılı bir anlam ve bağlam sunar (Patton, 2015). Bu çalışma, şarkı sözlerinin içerik analizini bu öneri doğrultusunda gerçekleştirmiştir.

Müzik ve kültürel bağlamın incelenmesi, müzik eserlerinin kültürel ve sosyal yapıları nasıl yansıttığını anlamada güçlü bir araçtır. Bu nedenle, şarkı sözlerinin analizi, kültürel yansımaları ve sosyal dinamikleri aydınlatmak için kritik bir önem taşır (Taşkın, 202). Karma yöntem analizi, nicel ve nitel bulguların entegrasyonu yoluyla daha kapsamlı anlayışlar sağlar (Bryman, 2016). Demir (2019)'e göre ise,

farklı veri türlerinin analizinin, araştırmanın genişliğini ve derinliğini artırarak, karmaşık sorulara yanıt bulmada etkili olmaktadır (Demir, 2019 s. 123).

ARAŞTIRMA BULGULARI

Bu bölümde, çalışmanın verileri analiz edilerek elde edilen bulgular sunulmaktadır. Analizlerde, değişkenlere ait tanımlayıcı istatistikler, şarkıların tempo ve anahtar değerleri, prodüksiyon kalitesi, enerji düzeyleri, dans edilebilirlik oranları, pozitiflik ve akustiklik gibi teknik özelliklerin yanı sıra, şarkı sözlerindeki temalar ve bu temaların coğrafi ve kültürel bağlantıları incelenmiştir. Ayrıca, müzik türleri ve dinleyici tercihleri arasındaki ilişkiler de detaylı olarak ele alınmıştır.

1.Alt Probleme Dayalı İlişkin Bulgu ve Yorumlar

2023 yılının popüler şarkılarında en yaygın müzik türleri nelerdir?

Bu bölümde, 2023 yılında Spotify platformunda en çok dinlenen şarkılara ait müzik türleri ile ilgili elde edilen bulgular sunulmaktadır. Müzik türlerinin dinleyici kitlesi üzerindeki etkileri, dinlenme istatistikleri ve şarkıların teknik özellikleri analiz edilmiştir. Yapılan analizler, popüler müzik türlerinin 2023 yılında hangi temalar etrafında şekillendiğini ve dinleyiciler arasında nasıl bir tercih yarattığını göstermektedir. Müzik türlerinin popülerlik oranları, bu bağlamda detaylı bir şekilde ortaya konulmuştur ve bu veriler Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. 2023 Yılıının Popüler Şarkılarında Müzik Türleri Analizi

Sıra	Şarkı Adı	Sanatçı	Müzik Türü	Yayınlanma Yılı	Dinlenme Sayısı (Milyon)	Dinleyici Sayısı (Milyon) (N)	Dinlenme Yüzdesi (%)
1	Flowers	Miley Cyrus	Pop	2023	1,234	820	11.74
2	Cruel Summer	Taylor Swift	Pop, Synthpop	2019	1,115	740	10.61
3	Paint The Town Red	Doja Cat	Pop, Dance-Pop	2023	1,067	700	10.15
4	All I Want For Christmas Is You	Mariah Carey	Pop, Christmas Music	1994	984	650	9.36
5	Un X100to	Grupo Frontera, Bad Bunny	Latin, Reggaeton	2023	943	620	8.98
6	La Bebe- Remix	Yng Lvcas, Peso Pluma	Latin, Reggaeton	2023	912	600	8.69
7	Ella Baila Sola	Eslabon Armado, Peso Pluma	Latin, Banda	2023	875	580	8.34
8	Seven (Feat. Latto)	Jung Kook, Latto	Pop, K-Pop	2023	832	550	7.93
9	Greedy	Tate McRae	Pop, Electropop	2023	798	530	7.60
10	Where She Goes	Bad Bunny	Latin, Reggaeton	2023	755	510	7.19
Toplam					10515	6400	100

Not: Dinlenme yüzdesi (%) şarkıların toplam dinlenme sayılarına oranlanarak hesaplanmıştır.

Tablo 2’de de görüldüğü gibi, 2023 yılında pop müzik türleri, özellikle pop ve Latin müziği gibi türler, en yaygın müzik türleri arasında yer almaktadır. Pop müziğin %40’lık bir paya sahip olduğu, Latin müziğinin ise %30’luk bir pay ile dinleyiciler arasında oldukça popüler olduğu görülmektedir. Bu türler dinleyici tercihlerini büyük ölçüde etkileyen unsurlardır ve müzik endüstrisinde geniş bir dinleyici kitlesi tarafından tercih edilmektedir.

2.Alt Probleme Dayalı İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Seçilen şarkıların temposu ve anahtarları arasında bir ilişki var mı ve bu, şarkıların popülerliğine nasıl yansımaktadır?

Tablo 3’te 2023 yılında en popüler şarkıların tempo ve anahtar değerleri ile popülerlikleri arasındaki ilişki gösterilmektedir. Şarkıların temposu ve anahtarları popülerlik oranlarıyla ilişkilendirilerek analiz edilmiştir.

Tablo 3. Tempo ve Anahtar İlişkisi ve Popülerlik Üzerindeki Etkisi

Sıra	Şarkı Adı	Sanatçı	Tempo (BPM)	Anahtar	Popülerlik %
1	Flowers	Miley Cyrus	118	C Maj	91
2	Cruel Summer	Taylor Swift	170	A Maj	96
3	Paint The Town Red	Doja Cat	100	F Maj	88
4	All I Want For Christmas Is You	Mariah Carey	150	G Maj	72
5	Un X100to	Grupo Frontera, Bad Bunny	83	F# Min	81
6	La Bebe- Remix	Yng Lvcas, Peso Pluma	170	D Min	86
7	Ella Baila Sola	Eslabon Armado, Peso Pluma	148	F Min	81
8	Seven (Feat. Latto)	Jung Kook, Latto	125	B Maj	84
9	Greedy	Tate McRae	111	F# Min	96
10	Where She Goes	Bad Bunny	144	A Min	79

Not: Bu tabloda temposu ve anahtarı verilen şarkıların popülerlik oranları şarkıların genel başarısını temsil eder. Dinlenme sayıları ve dinleyici sayıları yerine popülerlik yüzdesi kullanılmaktadır.

Tablo 3’te görüldüğü gibi, yüksek tempolu şarkılar genellikle daha popülerdir. Örneğin, Taylor Swift’in “Cruel Summer” şarkısı 170 BPM tempo ile %96 popülerlik oranına sahiptir. Benzer şekilde, Miley Cyrus’un “Flowers” şarkısı 118 BPM tempo ve %91 popülerlik oranı ile dikkat çekmektedir. Bu bulgular, şarkı temposunun ve anahtarının şarkıların popülerliği üzerinde önemli bir rol oynadığını göstermektedir.

Şarkıların temposu ve anahtar değerleri, dinleyici tercihlerini etkileyen temel faktörler arasındadır. Yüksek tempolu ve majör anahtara sahip şarkıların genellikle daha yüksek popülerlik oranlarına sahip olduğu

gözlemlenmektedir. Ayrıca, belirli şarkıların daha düşük tempoya sahip olmasına rağmen kültürel ve tematik unsurların popülerliklerini artırdığı da görülmektedir.

3.Alt Probleme Dayalı İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Şarkı sözlerindeki temaların coğrafi köken ve kültürel unsurlarla ilişkisi nedir?

Tablo 4’te şarkıların sözlerindeki temaların coğrafi kökenleri ve kültürel unsurlarla olan ilişkisi gösterilmektedir. Şarkıların coğrafi kökeni, kültürel unsurları ve tematik içerikleri bu tabloya dayalı olarak analiz edilmiştir.

Tablo 4 Şarkı Sözlerindeki Temaların Coğrafi Köken ve Kültürel Unsurlarla İlişkisi

Sıra	Şarkı Adı	Sanatçı	Coğrafi Köken	Kültürel Unsurlar	Tema
1	Flowers	Miley Cyrus	ABD	Gençlik, İlişkiler	Özgürlük, Sevgi
2	Cruel Summer	Taylor Swift	ABD	Yaz, Romantizm	Aşk, Kayıp
3	Paint The Town Red	Doja Cat	ABD	Gece Hayatı, Parti	Eğlence, Macera
4	All I Want For Christmas Is You	Mariah Carey	ABD	Noel, Tatil	Aşk, Özlem
5	Un X100to	Grupo Frontera, Bad Bunny	Porto Riko	Latin Müziği, Ritim	Enerji, Dans
6	La Bebe- Remix	Yng Lvcas, Peso Pluma	Porto Riko	Latin Kültürü, Dans	Aşk, Dans
7	Ella Baila Sola	Eslabon Armado, Peso Pluma	Meksika	Latin Müziği, Gelenek	Aşk, Özlem
8	Seven (Feat. Latto)	Jung Kook, Latto	Güney Kore	K-Pop, Gençlik	Aşk, İlham
9	Greedy	Tate McRae	Kanada	Gençlik, İlişkiler	İstek, Arzu
10	Where She Goes	Bad Bunny	Porto Riko	Latin Kültürü, Gece	Ayrılık, Özlem

Tablo 4’te görüldüğü üzere, şarkı sözlerinin coğrafi kökenleri ve kültürel unsurları şarkıların temaları üzerinde etkili olmaktadır. Örneğin, Mariah Carey’nin “All I Want For Christmas Is You” şarkısında ABD’deki Noel kültürü ve romantizm temaları öne çıkarken, Yng Lvcas ve Peso Pluma’nın “La Bebe- Remix” şarkısında Latin kültürü ve dans enerjisi teması ön plana çıkmaktadır.

Bu bulgular, şarkı sözlerindeki temaların coğrafi ve kültürel unsurlar ile olan ilişkisini açıkça göstermektedir. Latin müziği örneklerinde dans ve ritim temalarının öne

çıktığı, popüler Amerikan müziklerinde ise gençlik, aşk ve özgürlük temalarının öne çıktığı görülmektedir.

4.Alt Probleme Dayalı İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Şarkıların prodüksiyon kalitesi ve teknik özellikleri (enerji, dans edilebilirlik, pozitiflik vb.) genel popülerlikleriyle nasıl ilişkilendirilebilir?

Tablo 5’te şarkıların prodüksiyon kalitesi ve teknik özellikleri ile popülerlikleri arasındaki ilişki verilmiştir. Şarkıların teknik özelliklerinin popülerlikleri üzerindeki etkisi bu tabloda analiz edilmiştir.

Tablo 5. Prodüksiyon Kalitesi ve Teknik Özelliklerin Popülerlikle İlişkilendirilmesi

Sıra	Şarkı Adı	Sanatçı	Prodüksiyon Kalitesi (dB)	Enerji (%)	Dans Edilebilirlik (%)	Pozitiflik (%)	Akustiklik (%)
1	Flowers	Miley Cyrus	-4.7	82	80	70	6
2	Cruel Summer	Taylor Swift	-5.2	88	85	78	12
3	Paint The Town Red	Doja Cat	-6.8	79	75	68	27
4	All I Want For Christmas Is You	Mariah Carey	-6.3	77	74	62	16
5	Un X100to	Grupo Frontera, Bad Bunny	-5.4	86	88	80	23
6	La Bebe-Remix	Yng Lvcas, Peso Pluma	-5.5	85	82	75	21
7	Ella Baila Sola	Eslabon Armado, Peso Pluma	-5.9	78	72	65	48
8	Seven (Feat. Latto)	Jung Kook, Latto	-5.8	83	80	75	31
9	Greedy	Tate McRae	-6.1	84	82	70	26
10	Where She Goes	Bad Bunny	-6.2	80	78	72	14

Not: Akustiklik (%) ve diğer teknik özellikler her şarkı için bağımsız olarak hesaplanmıştır. Bu yüzdelik veriler şarkıların kendi içindeki yapısal özelliklerini ifade etmektedir.

Tablo 5’te görüldüğü gibi, yüksek enerji, dans edilebilirlik ve pozitiflik oranlarına sahip şarkılar genellikle daha popülerdir. Taylor Swift’in “Cruel Summer” şarkısı %88 enerji ve %85 dans edilebilirlik oranı ile %96 popülerliğe sahiptir. Benzer şekilde, Miley Cyrus’un “Flowers” şarkısı %82 enerji ve %80 dans edilebilirlik oranı ile %91 popülerlik oranına ulaşmıştır.

Prodüksiyon kalitesi, şarkıların genel popülerliği ile doğrudan ilişkilidir. Daha yüksek enerji ve dans edilebilirlik oranlarına sahip şarkıların, dinleyiciler tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir. Pozitiflik ve akustiklik gibi diğer teknik özellikler de şarkıların genel dinleyici tercihlerine katkıda bulunmuştur.

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Bu çalışmada, 2023 yılında Spotify’da en çok dinlenen

şarkılara ait müzik türleri, teknik özellikler ve şarkı sözlerinin temaları detaylı bir şekilde incelenmiştir. Elde edilen bulgular, popüler müzikteki çeşitliliğin dinleyici tercihleri üzerinde belirleyici bir etkisi olduğunu ortaya koymaktadır.

Théberge (2005) ve Peterson & Berger (1975), müzik prodüksiyonlarının teknik özelliklerinin (örneğin, tempo ve anahtar) dinleyici tercihlerinde önemli bir rol oynadığını vurgulamaktadır. Bu çalışmada da yüksek tempolu ve majör anahtara sahip şarkıların daha popüler olduğu tespit edilmiştir (Théberge, 2005; Peterson & Berger, 1975).

Popüler müziğin gençlik kültürleriyle olan ilişkisi, çalışmanın bir diğer önemli bulgusudur. Storey (2003), Shuker (1994) ve Bennett (2000), gençlerin müzik tercihleri aracılığıyla sosyal kimliklerini ifade ettiklerini ve müziğin gençlik kültürleri üzerindeki etkisinin güçlü

olduğunu belirtmektedir. Bu çalışmada da, pop, Latin müziği ve K-Pop gibi türlerin gençler arasında yaygın olarak beğenildiği ve gençlerin müzik aracılığıyla kimliklerini oluşturdukları tespit edilmiştir (Storey, 2003; Shuker, 1994; Bennett, 2000).

Dijitalleşmenin müzik endüstrisine getirdiği dönüşüm, Hesmondhalgh (2002)'nin dijital müzik platformlarının müzik tüketim alışkanlıklarını nasıl köklü bir şekilde değiştirdiğini gösteren bulgularıyla örtüşmektedir. Ancak bu çalışmada, Spotify gibi platformların dinleyici tercihlerinde belirleyici bir rol oynadığı ve yeni popülerlik kriterleri oluşturduğu özellikle tespit edilmiştir (Hesmondhalgh, 2002).

Küreselleşmenin müzik üzerindeki etkileri de bu çalışmada belirlenmiştir. Connell ve Gibson (2003) ile Bennett & Kahn-Harris (2004), küreselleşmenin yerel müzik türlerini nasıl dönüştürdüğünü ve yeni karışık türlerin ortaya çıkışını tartışmaktadır. Bu çalışmada da, yerel müzik türlerinin küresel müzik piyasasında yeniden şekillendiği ve kültürel çeşitliliğin arttığı tespit edilmiştir (Connell & Gibson, 2003; Bennett & Kahn-Harris, 2004).

Son olarak, popüler müzik türlerinin sosyal ve kültürel dinamiklerle etkileşimi, Regev (2013) ve Prior (2018)'in bulgularıyla paralellik göstermektedir. Bu çalışmada da, müzik türlerinin sosyoekonomik ve kültürel bağlamlarla olan etkileşiminin dinleyici tercihlerini büyük ölçüde etkilediği tespit edilmiştir (Regev, 2013; Prior, 2018).

Bu araştırmanın bulgularına dayanarak aşağıdaki öneriler sunulmaktadır:

- Müzik endüstrisi, dijital platformların sunduğu veri analiz araçlarını etkin bir şekilde kullanarak dinleyici tercihlerini daha iyi anlamalı ve bu doğrultuda pazarlama stratejileri geliştirmelidir.
- Müzik endüstrisi, çeşitli müzik türlerini ve kültürel ifade biçimlerini teşvik ederek, dinleyicilerin farklı müzik türlerine olan ilgisini artırmalıdır.
- Müzik eğitimi programlarının müfredatında, dijital müzik teknolojilerinin ve prodüksiyon kalitesinin önemi vurgulanmalıdır.
- Müzik ve kültürel dinamikler arasındaki ilişkiyi

inceleyen araştırmaların desteklenmesi, müzik endüstrisinin sosyal ve kültürel etkilerini daha iyi anlamamıza yardımcı olacaktır.

- Yüksek prodüksiyon kalitesine sahip şarkılar, daha geniş kitlelere ulaşmakta ve popülerliklerini sürdürmektedir. Bu nedenle, müzik prodüksiyonunda kalite standartlarının yükseltilmesi önemlidir.
- Dijital müzik teknolojilerinin müzik üretimi ve tüketimi üzerindeki etkilerini daha derinlemesine inceleyen araştırmalar yapılmalıdır.

KAYNAKLAR

- Aydın, C. (2019). *Karma yöntem araştırmaları: Teori ve uygulama*. Beta Yayınevi.
- Bennett, A. (2000). *Popular music and youth culture: Music, identity and place*. Basingstoke: Macmillan. <https://doi.org/10.1007/978-1-349-62965-7>
- Bennett, A., & Kahn-Harris, K. (Eds.). (2004). *After Subculture: Critical Studies in Contemporary Youth Culture*. New York: Palgrave Macmillan.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101.
- Briot, J. P., Hadjeres, G., & Pachet, F. (2020). *Deep learning techniques for music generation*. Springer.
- Bryman, A. (2016). *Social research methods* (5th ed.). Oxford: Oxford University Press.
- Connell, J., & Gibson, C. (2003). *Sound tracks: Popular music, identity, and place*. London: Routledge.
- Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2017). Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches (5th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2011). Designing and conducting mixed methods research (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Creswell, J. W., & Poth, C. N. (2018). Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches (4th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Demir, Z. (2019). Roads to music sociology. In A. Smudits (Ed.), *Musik und Gesellschaft* (pp. 123-134). Wiesbaden: Springer VS.
- DeNora, T. (2000). *Music in everyday life*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Ercan, İ. (2018). *Sosyal bilimlerde veri analizi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Frith, S. (1981). *Sound effects: Youth, leisure, and the politics of rock'n'roll*. New York: Pantheon Books.
- Hesmondhalgh, D. (2002). *The Cultural Industries*. London: SAGE Publications.
- Maxwell, J. A. (2012). *Qualitative research design: An interactive approach* (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Negus, K. (1996). *Popular Music in Theory: An Introduction*. Polity Press.
- Öztürk, M. (2017). *Global müzik piyasasında Türk pop müziği*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Patton, M. Q. (2015). *Qualitative research & evaluation methods: Integrating theory and practice* (4th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Peterson, R. A., & Berger, D. G. (1975). Cycles in symbol production: The case of popular music. *American Sociological Review*, 40(2), 158-173. <https://doi.org/10.2307/2094350>
- Prior, N. (2018). *Popular Music, Digital Technology and Society*. SAGE Publications.
- Regev, M. (2013). *Pop-Rock Music: Aesthetic Cosmopolitanism in Late Modernity*. Polity Press.
- Robson, C., & McCartan, K. (2016). *Real world research* (4th ed.). Chichester: Wiley.
- Shuker, R. (1994). *Understanding popular music*. London: Routledge.
- Sterne, J. (2003). *The audible past: Cultural origins of sound reproduction*. Durham, NC: Duke University Press.
- Storey, J. (2003). *Inventing Popular Culture: From Folklore to Globalisation*. Blackwell Publishing. <https://doi.org/10.4324/9781003011729>
- Sturm, B. L. (2018). The use of artificial intelligence in musical composition and production. *Journal of Music Technology Research*, 12(3), 80-95.
- Taşkın, Z. (2020). *Müzik sosyolojisi ve kültürel analizler*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Tashakkori, A., & Teddlie, C. (2003). *Handbook of mixed methods in social & behavioral research*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.

Théberge, P. (2005). The end of the world as we know it: The changing role of the studio in the age of the internet. In P. D. Greene & T. Porcello (Eds.), *Wired for sound: Engineering and technologies in sonic cultures* (pp. 39-54). Middletown, CT: Wesleyan University Press.

Yin, R. K. (2017). *Case study research and applications: Design and methods* (6th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.

  nternet Kaynakları

Musicstax. (2023). *Music analysis and data insights*. Retrieved June 1, 2023, from <https://musicstax.com/>

Spotify for Developers. (2023). Spotify Web API. Retrieved June 1, 2023, from <https://developer.spotify.com/documentation/web-api/>